

الگوی نظم جهانی

در نظریه اسلامی روابط بین الملل

دکتر سید جلال دهقانی فیروزآبادی*

چکیده

این مقاله در صدد واکاوی مفهوم و الگوی نظم جهانی در نظریه اسلامی روابط بین الملل است. در این نظریه استدلال می‌شود که «نظم جهانی عادلانه» موضوع اصلی نظریه اسلامی روابط بین الملل بوده و در هسته آن جای دارد؛ به گونه ای که نظریه اسلامی روابط بین الملل، به عنوان یک نظریه سیاسی کلان و نظام مند، به جای توضیح کنش و واکنش واحدهای سیاسی متعامل یا تبیین تأثیر نظام بین الملل بر رفتار آنها، مفهوم و الگویی از نظم جهانی را ارائه می‌دهد؛ نظمی که در سطح ساختاری چگونگی آرایش و چینش کنشگران و الگوی رفتاری آنها، و در سطح کارکردی شرایط لازم برای همزیستی مسالمت‌آمیز و سپس زندگی سعادت‌مند و حیات طیبه انسان‌ها و جوامع انسانی را تأمین و تبیین می‌کند. از این رو، نظم معنا و مفهومی توصیفی، هنجاری و تحلیلی باید هم ناظر بر چگونگی سامان یافتن کنشگران در وضعیت موجود و هم معطوف به ایجاد شرایط زندگی مطلوب جهانی باشد.

واژه‌های کلیدی: نظریه، نظم، عدالت، فطرت، روابط بین الملل، ارزش، عقل، نقل، اسلام، اعتبار.

* استاد روابط بین الملل دانشگاه علامه طباطبائی (jdeghani20@yahoo.com).

The Pattern of World Order in the Islamic Theory of International Relations

Syed Jalal Dehghani Firoozabadi

Professor of International Relations, Allameh Tabatabai University

This article attempts to examine the concept and pattern of world order in the Islamic theory of International Relations. It will argue that “a just world order” is the main subject of the Islamic theory of International Relations and it is also considered as the core of it. The paper will further argue that the Islamic theory of International Relations instead of explaining the interactions among political units or the effect of the international system on their behaviors, as a macro and systematic political theory will rather present the world order model. The order which provides and describes the context at the structural level where the arrangement of the actors and their behavioral patterns are shaped, while the necessary conditions for the peaceful coexistence and eventually blissful life of humans and human societies are expressed at the functional level. Accordingly, the order will gain descriptive, normative and analytical meaning which will supervise the organization of the actors in the existing situation and create global favorable living conditions as well.

Keywords: *Theory, Order, Justice, Nature, International Relations, Values, Wisdom, Quote, Islam, Credibility.*